

Foaia Diecezană

Organul oficial al eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

Prețul abonamentului:	APARE DUMINECA	Prețul inserțiunilor
Pe un an 240 Lei	Manuscrisele nu se înapoiază și se adresează redacției „Foaia Diecezană”, iar banii pentru abonamente și inserțiunile se trimit administrației „Tipografia și Librăria Diecezană” în Caransebeș	Pentru publicațiuni oficiale, concurse edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei
Pe jumătate de an 120 Lei		
Pe un pătrar de an 60 Lei		
Un număr 5 Lei		
Pentru străinătate pe un an . . . 300 Lei		

Nr. 10,491/1941 Prez.

Nicolae,

din îndurarea lui Dumnezeu Arhiepiscop al Arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia și Sibiu și Mitropolit al Românilor ortodocși din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș.

*Iubitului cler și popor; Har și milă dela Dumnezeu Tatăl
și dela Domnul nostru Iisus Hristos*

„Luptă-te lupta cea bună a credinții”.
I Timotei 6, 12.

Iubiții mei fii sufletești,

Dumnezeu! ocrotitor al părinților noștri și-a întors din nou fața Sa către noi. Nu s'a împlinit încă anul de când se sculaseră asupra noastră toate neamurile dimprejur amenințând să ne înecă ca un puhoi cutropitor. Vrajmașilor li se părea că suntem părăsiți de Domnul și că scăpare pentru noi nu va mai fi. Apăsată de durere era inima noastră și suferință grea se abătuse peste frații noștri căzuți sub robie străină.

Dar n'am desnădăjduit și nu ne-am pierdut încrederea în ajutorul Celui atotputernic. Adunându-și din adâncurile sufletului toate puterile de credință, neamul nostru și-a zis: „*Tulburatu-s'au neamurile, plecatu-s'au împărățiile... clătitu-s'a pământul: Domnul puterilor cu noi, (Ps. 45,7—8)... Cei ce nădăjduesc în Domnul nu se vor clăti în veac*” (Ps. 124, 1).

În zilele când sufletul nostru era mai apăsător și puterea neamului căzută la pământ, a ridicat Dumnezeu în luna Septemvrie anul trecut, pe un viteaz General în fruntea treburilor țării. Acesta legând rănilor neamului și înzdrăvenindu-i puterile l-a pregătit pentru ziua izbăvirii. Ziua aceasta mare a vrut Domnul să fie Duminecă în 22 Iunie, când armata română a primit ordin

să treacă Prutul pentru a desrobi pe frații noștri basarabeni și bucovineni de sub jugul crud al Rușilor bolșevici. Viteazul General Ion Antonescu, Conducătorul Statului, a pășit în fruntea armatei române și germane, care luptă dinspre Bucovina și Basarabia, așa cum a pășit odinioară în războiul din 1877 Regele Carol I.

Sufletul nostru dă laudă lui Dumnezeu că am ajuns să vedem atât de curând ziua izbăvirii fraților obidiți și începutul întregirii din nou a granițelor pământului românesc.

Dar lupta pe care o duce neamul nostru acum — alături de puternica armată germană — mai are o însemnătate neasemănat de mare pentru noi și pentru toată omenirea. Prin jertfa feciorilor noștri, înfrățită cu cea a tinerimii germane, lumea va fi scăpată de primejdia care stătea ca o negură la marginea țării noastre gata să se năpustească întâi asupra noastră și apoi asupra întregii lumi; ca un potop ce avea să smulgă din rădăcini toate rânduiețile de viață. De un pătrar de veac încoace omenirea nu-și putea găsi odihnă în suflet la gândul că adunarea vrajmașilor lui Dumnezeu, care se așezase pe capul poporului rusesc, lucrează pe toate căile să ducă otrava în toate țările și că într-o bună zi ar putea să dea foc lumii întregi.

De un pătrar de veac Satana dăntueşte pe spinarea Rusiei bătându-şi joc de Dumnezeu şi de sufletele oamenilor. Bisericele au fost arse sau prefăcute în săli de petreceri; oamenii cari îndrăsnau să pomenească numele Domnului Iisus Hristos ucişi sau aruncaţi în ocne; copiii învăţaţi să rădă de cele sfinte. Lui Iuda vânzătorul Domnului i-au ridicat statue, de par'că el ar fi mântuit lumea.

Nu s'a mai pomenit pe lume atâta nebunie, atâta ură împotriva lui Dumnezeu şi a Mântuitorului nostru Iisus Hristos. Cu adevărat Satana era cel ce sufla în focul de nebunie care pustia viaţa în acea împărăţie.

Dar Dumnezeu nu se lasă batjocorit până la sfârşit. Cine scoate pe Dumnezeu din sufletul său, pierde orice omenie, faţa lui se schimboneşte şi tot ce face între oameni e spre răul lor. Ceata de nebuni şi de nemernici cari au crezut că pot conduce fără Dumnezeu un popor foarte numărös, n'au reuşit să producă altceva decât vrajbă şi nesiguranţă în lume, nerânduială şi nemulţumire generală în ţară la ei. O astfel de ţară trebuia să cadă la cea mai mică suflare de dinafară. Ca un uriaş cu picioare de lut, aşa se prăbuşeşte azi această ţară a bolşevismului.

Lumea va răsufla de aici înainte uşurată şi scăpată de o mare teamă. Şi poporul nostru în rândul întâi. Se va putea apuca de aici înainte să-şi chivernisească liniştit pământul şi ţara lui.

Să ne rămână însă din acestea marea învăţătură că fără Dumnezeu nu poate să se întărească un popor şi nu-şi poate găsi liniştea şi mulţumirea.

Să fim recunoscători *Majestăţii Sale Regelui Mihai I* şi viteazului *General Ion Antonescu* pentru fapta lor plină de înţelepciune şi de curaj. Ei au dat neamului nostru putinţa să spele ruşinea care rămăsese înaintea lumii pe obrazul lui în urma întâmplărilor din vara trecută şi să-şi refacă deocamdată hotarele din spre Răsărit ale Ţării.

Cu toţii să stăm în jurul lor, iubii mei fii sufleteşti, gata de ajutor cu tot ce avem şi chiar cu viaţa noastră la recăştigarea drepturilor, la refacerea onoarei noastre şi la întoarcerea la credinţa în Dumnezeu în ţara unde nu i se mai dădea cinste şi mărire.

Pe lângă aceasta Vă sfătuiesc părinteşte, dragii mei, să faceţi să înceteze orice vrajbă şi pricină dintre Voi, să vă strângeţi rândurile şi să vă ajutaţi unul pe altul ca fraţii. E tocmai dricul lucrului la câmp; la sapă, la coasă, la uscatul fânului, la seceriş, la cărat şi la orice lucru să săriţi în ajutor unul altuia. Indesebi să nu lăsaţi în suferinţă gospodăriile acelor cari îşi fac

slujba lor în oastea ţării. Cucernicii noştri preoţi şi comitetele parohiale să poarte de grijă şi să organizeze acest ajutor împrumutat prin parohiile noastre. Acum mai mult ca oricând trebuie să se dovedească, că o parohie de oameni credincioşi e ca o familie străbună de iubire, gata a sări în ajutorul celor ce au nevoie de el. Nici unul din cei chemaţi la oaste să nu plece fără să se mărturisească şi cuminece la preotul din sat. Fiecare să iee cu el câte o cărticică de rugăciuni, căci rugăciunea e arma nebiruită atât pentru ostaşi cât şi pentru cei rămaşi acasă, aceştia din urmă să cerceteze regulat sfintele slujbe din biserică în Dumineci şi sărbători, dar şi în zilele de lucru, căci am dat Cucernicilor preoţi poveşte să ţină, unde este cu putinţă, bisericile deschise şi să facă rugăciuni şi în zilele de lucru ale săptămânii. La fiecare sfântă liturghie se vor face rugăciuni îngenunchi anume pentru iubii noştri ostaşi şi pentru ca bunul Dumnezeu să încununeze lupta lor cu biruinţă. Pentru sufletele celor căzuţi la datorie, Cucernicii preoţi vor face paras-tas şi vor pomeni cu numele pe cei din parohiile lor.

Un popor întreg în rugăciune e o armată nebiruită. *Războiul pe care-l ducem noi acum e un război sfânt. Poporul român îl poartă cu conştiinţa curată şi împăcată înaintea lui Dumnezeu şi înaintea oamenilor. Nu lăcomim la nici un petec de pământ al altora şi nu purtăm gând de asuprire faţă de alte neamuri. Ci luptăm lupta cea dreaptă pentru glia strămoşească, pentru libertatea şi onoarea naţională, pentru viitorul copiilor şi urmaşilor noştri, pentru altarul sfintei noastre credinţe şi pentru împărăţia lui Dumnezeu în lume. Noi ascultăm de cuvântul Sf. Apostol Pavel: „Luptă-te lupta cea bună a credinţii”. Dumnezeu Sfântul şi Atotputernicul, care cunoaşte sufletele noastre, să fie cu noi, cu neamul nostru, cu viteaza noastră armată, în marea şi sfânta luptă la care am pornit în numele Crucii şi al Ţării!*

Trimiţând binecuvântările Noastre scumpei noastre armate, precum şi grija şi inima Noastră părintească celor de acasă am rămas,

Sibiu, la 27 Iunie 1941

Al vostru al tuturoră de tot binele voitor

(ss) **NICOLAE ***

Arhiepiscop şi Mitropolit.

*) Nota din „Telegraful Român” dispune: această pastorală o vor citi Cucernicii preoţi înaintea poporului în biserici în prima Duminecă după primirea ei.

Războiul sfânt !

Ne aflăm la o răscruce de vremuri în viața atât de trudită și mult încercată a Neamului nostru.

Ne aflăm în ceasul de încercare în care tot poporul trebuie să se ridice până la unul, cu toată credința, cu toată simțirea și iubirea pentru trecutul de jertfă al Țării. Nu toate ceasurile cari bat în viața unui Popor sunt hotărâtoare, ci numai unul. Acela este ceasul soartei Nației. Acel ceas a bătut.

Generalul cu sabia dreptății în dreapta sa a bătut la porțile destinului. Glasul dreptății românești, glasul lui Dumnezeu i-a răspuns: **Intră !**

Hulitorii Mei, hulitorii tăi popor român, acei cari au tras cu tunul și cu mitraliera în obrazul Meu și al tău popor creștin și pacinic, acei cari mi-au dărâmat altarele, mi-au sfărâmat crucile, mi-au scuipat icoanele și mi-au asasinat și schingiuit vlădicii și apostolii mei, trebuie să piară.

Căci scris este în hrisovul cel sfânt: „Precum piere fumul să piară, precum se topește ceara dela fața focului, așa să piară păcătoșii dela fața lui Dumnezeu“.

Și cuvintele Domnului se împlinesc astăzi, căci toate vor pieri în lumea aceasta, toate vor trece, cuvintele Lui niciodată !

Acum trebuie să se ridice tot natul cu toată puterea și cu toată voința de a ne jertfi, numai astfel arătându-ne vrednici de marii noștri înaintași, de părinții noștri cari au murit cu gândul la Dumnezeu și cu deplină încredere într-o viațuire mai bună a copiilor lor.

A sosit vremea cruciadei sfinte a Neamului, a sosit vremea să ne facem datoria față de ei, de oasele lor mucenicite, față de noi înșine, față de copiii noștrii.

Hotarele Patriei românești trebuiesc reîntregite, până hăt... departe la limanul Bugului unde glas da vovezozi, de părcălabi, de mazili, și răzeși ne strigă, ne chiamă de sub glie, să le aprindem olcuța cu smirnă și cu aloie la cap.

Rostul poporului nostru e mare sub soare ! Să nu uităm mai ales la chemarea ce ni-se face, că neamul român are de îndeplinit o mare apostolie între celelalte noroade ale Europei în colțul acesta de lume.

Binecuvântarea Domnului ne însoțește și ne ajută în cărările vieții noastre tot așa cum le-a ajutat strămoșilor cari nu uitau cuvântul : **Cu noi este Dumnezeu, înțelegeți și vă plecați neamuri... !**

Cine ar putea să fie azi nevrednic ? Cine ar putea să fie atât de puțin credincios și neîncrezător în viitorul și izbânda finală ?

Să-ți aperi Patria, să reperi o nedreptate strigătoare la cer, să readuci pe glia reavână de fertilitate a Basarabiei și Bucovinei, pe Hristos Domnul, iată scopul războiului sfânt. Cetele de bejenari, cari au rătăcit flămânzi și goi, năcăjiți plângând pe toate potecuțele, alungați dela vatra și căminul strămoșilor lor, au plecat odată cu primele detașamente ale oștirii desrobitoare, au trecut Prutul la Soroca, la Bălți, Lăpușna, Vicov și Hotin să sărute plângând vechile așezări voevodale.

Mi se scrie de undeva, de un ofițer din primul detașament român de sacrificiu, destinat să treacă cel dintâi iluzoriul hotar al Prutului, că un bătrân refugiat anul trecut împreună cu un copilăș de câțiva anișori, a căror soție și mamă murise cu câteva zile înainte de fugă, la auzul trecerii armatelor române a Prutului a venit lăcrămând la comandant cu copilul de mână să-l lase să meargă odată cu oștirea. La aprobarea dată, tatăl și-a sărutat copilul făcându-i: „Mihăiță taică deamu mergem la Chișcăuți la maicăta. Cu ochi sclipitori copilul privea la tătâne-său fericit în sufletul lui mic că va vedea iarăși mormântul mamei sale“.

Mihăiță, pui de moldovan mazâl, câți sunt ca tine și cari acum la ora dreptății se reîntorc la vatra copilăriei lor. Mergi cu bine copil drag și s'aprinzi o luminiță de recunoștință la poalele crucii maicii tale și să-i șoptești spunându-i c'ai noștrii s'au întors și oastea Regelui Mihai te-a adus iar la pragul tău.

Biserica, scutul și călăuzitoarea destinelor românești de totdeauna, înalță azi rugăciuni de mulțumire către Dumnezeu pentru izbândă și rugăciunile noastre ale Preoților însoțesc de pretutindeni de acolo din orice colț de țară ne-am afla, pasul cadentat, hotărît și puternic al ostașilor cari au pornit să spele de pe frunte rușinea unui Neam.

Izbândă Doamne, izbândă și ajutor, „*până ce vei pune pe vrășmașii Tăi așternut picioarelor Tale*“.

Pr. D. V. Anuțolu.

Ne vin frații în ajutor.

Războiul împotriva bolșevismului a trezit la luptă ca un vârtej de foc toate conștiințele omenești, cinstite. Dela un capăt la altul continentul european e străbătut de un puternic cu-

rent. Revirimentul s'a produs și la frații noștri din Banatul robit până mai eri. Aci, sub puterea evenimentelor ei vreau nu numai ruperea cătușelor, ci ajutorarea noastră.

Sub conducerea unui comitet au început a se înscrie ca voluntari pentru desrobirea altor frați ai noștri, a basarabenilor și bucovinenilor, cutropiți de bolșevicii ruși.

Iată, mai jos, grăitorul apel, apărut în ziarul Nădejdea ce apare în Vârșeț sub conducerea preotului nostru Cuzman Lăpădat, administrator protopopesc al Vârșețului:

Frați Români

A sunat ceasul cel mare!

Cea mai mare bătălie din câte au fost pe fața pământului se dă acum în răsărit! Neamul românesc, crunt încercat de suferințe, a scos sabia, fiind la locul de cinste, alături de marele și gloriosul popor german!

Pământ din pământul nostru sfânt, os din osul nostru, trebuie să fie scos din robie, umilirea trebuie ștearsă, suferința trebuie curmată, nedreptățile trebuie reparate.

Soarta întregii lumi, soarta Europei, soarta noastră, a copiilor noștri, a nepoților și strănepoților noștri, acum se hotărăște pentru sute și sute de ani?

Noi știm cu toții ce avem de făcut.

Glasul țarinei, frământată de sudoarea și sângele nostru ne este învățătura în aceste vremuri de grea cumpănă, căci din adâncuri răsună glasul străbunilor noștri dragi, dela Dacii cei netămători de moarte, dela mândrii legionari ai Romei până la Ștefan cel Mare, până la Mihai Viteazul, până la voinicii de sub meterezele Plevnei!

Ori unde, sub sfântul soare, unde bate o inimă românească, cu toții nu au decât un singur gând, o singură dorință: să alerge năvalnic, sub glorioasele steaguri ale vitezei armate române, care înaintează victorioasă, cot la cot cu nebiruiții camarazi germani!

Poporul român din Banatul iugoslav, deplin conștient de însemnătatea istorică a luptelor din răsărit, își manifestă dorința arzătoare de a contribui la efortul sublim al neamului, oferind pe cei mai buni fii ai săi să lupte ca voluntari alături de frații lor.

Pentru a realiza cu un ceas mai de vreme această dorință a tuturor, apelăm la frații noștri să se înscrie, cu mic cu mare, în listele de voluntari, pentru ca în orice moment, când neamul are nevoie, să fim gata la datorie.

Nădejdea
30 Iunie 1941.

NISTRUL

*Ne-ai fost răpit un secol și mai bine
Și Nistrule ai plâns, deși bătrân
Ai pribegit prin țările streine,
Dar n'ai uitat nicicând că ești român...!*

*Ne-ai fost hotar când au venit vrăjmașii
Te-au apărat plăeșii lui Ștefan,
Și Te-au doinit din buciwm buciumașii,
Spunând că ești al nostru molohului dușman.*

*Adânc săpai limanul șerpuit
Și cum rodeai în gresii și granit
Păreai că fugi ca să găsești scăpare
Să nu cazi rob la cei ce te-au robii!*

*Când a venit a clipei despărțire,
Cu toți au scos suspin sfâșietor
Doar apa ta e-o'ntreagă amintire
A vremurilor de jale și de dor...*

*Te-am regăsit apoi! Nu mai erai așa
Tăcut, scăpat de jugul cel păgân
Linii de valuri furtunoase 'n apa ta
Îți arătau mânia de bătrân!*

*Și iar te-au luat acum un an păgânii
Când n'am putut să fim deplin eroi,
Atunci... — de-am fi putut și matcă și liman
Și apa ta, cu vad cu tot, le-am fi luat cu noi.*

*Dar azi trăim să te vedem hotar
Așa cum te-au lăsat părinții nouă,
Și cu puhoai ce'n cale ne răsar
Noi despicăm scrâșnind, pământu'n două.*

*Să fulgere, să tune tot văzduhul
Și apa ta să se'nroșească 'n sânge
Noi vom cădea, prin valuri ne-om da duhul,
Tu Nistrule scăpat de jug, cu doina, ne vei
plânge...!*

Pr. D. V. Anuțoiu

Pe marginea unui articol

În numerile trecute ale „Diecezanei“ noastre s'au publicat unele emoționante strigăte de deșteptare a tuturor — cler și popor — concluzii pline de înțelepciune și dureros adevăr, sub titlul „Înapoi la canoane“.

Printre șirurile articolului redacțional se poate vedea cu multă claritate, că sufletul nostru se abate din ce în ce mai mult dela matca ortodoxă care începe să se piarză în negura unor vremi de două milenii și, că lumea contemporană are nevoie de un alt spirit, decât cel care a condus-o până acuma și care i-a dat o viață intensă numai în domeniul material, făcând pe om să se mândrească cu progresul acestui veac căruia îi atribuie un adevărat cult.

Mersul vremii cu evenimentele materiale ce se succed cu repeziciunea stărilor sufletești, amplificându-se în intensitatea lor, te obligă să vezi că nici odată, în nici o vreme și în nici o societate haotică, nu s'a amestecat mai mult binele cu răul.

Exponenții vremii noastre au reușit să ridice necredința la rangul de principiu și să scoată pe lîsus — aproape — nu numai din biserici ci și din însăși inimile noastre lăsându-le goale și fără nici un ideal superior care să dea vieții sens, explicându-i rațiunea existenței.

Acestei stări haotice din timpurile noastre, au încercat mai multe persoane, mai mult sau mai puțin competente, să-i dea soluția vindecătoare, având totdeauna ca element de sacrificiu pe veșnicul sacrificat, preotul.

Dar aceste teorii de tropicale exuberanțe ce ni s'au servit, s'au dovedit a fi ineficace, false sau în cazul cel mai fericit simple paliative, care prin însăși esența lor au fost trecătoare.

Fără să mă ating de frumusețea formei unor soluțiuni sau de adevărul în aparență adevărat ori de excesiva causticitate al altora și fără variațiuni de coardă sau jocuri de lumină — cum ar spune Dl. Profesor Ioan Petrovici — încerc să pun și eu câteva întrebări, la cari îndrăsnesc să răspund, cu adevărul realității și cu mersul lucrurilor.

E adevărat că turma cuvântătoare și ascultătoare a cuvântului Divin s'a îndepărtat de linia încălzitoare și bine diriguitoare, a canoanelor?

Dacă s'a depărtat cine poartă vina? Și ce se poate face pentru îndreptarea acestor situațiuni?

La prima întrebare trebuie să dăm un dureros răspuns afirmativ. Noi ne-am abătut — cu toții — în parte dela învățătura disciplinară a canoanelor. Enumăr numai câteva cazuri, pe cari orice ins, ce posedă puțină cultură teologică și le amintește cu deosebită ușurință.

Astfel canonul 9 Apostolic, care obligă

credincioși, ca atunci când întră la Sf. liturghie trebuie să rămână până la împărțirea anaferei, Cât de puțin se respectă o știu mai bine preoții liturgisitori când dute-vino după ușa le atrage în mod supărător atenția. Ori canonul 80 sinodul VI care glăsuește astfel: Preoții și mireni cari nu merg la biserică fără a fi împiedecați de ceva (motiv foarte important bine înțeles) în trei Dumineci consecutive, să li-se aplice aspre pedepse, sau canonul 9 și 81 Apostolic cari opresc pe preot a lua asupra lui lucruri de interes pur material lumesc. Ce să mai vorbesc de canoanele ce opresc vânătoarea, pescuitul etc. cari au căzut în desuetudine din cauza nerespectării, ajungându-se aproape să se creieze din abateri un drept cutumier.

S'au călcat dispoziții de canoane pentru a se ține pas cu lumea cea dedată păcatului și abaterilor și de multe ori forțați de împrejurări speciale pregătite pentru purtătorii de rasă.

A cui e vina acestor abateri? E numai a preoților sau în aceiași măsură și a mirenilor ori în și mai mare grad al statului? Să privim realitatea așa cum e, fără frică lașă, cu fruntea sus și cu gând de îndreptare, pentru că astfel nu vom putea răsbate biruitori prin oceanul de patimi și din curente anarhice și antibisericești.

Statul nostru e un stat cu puține minorități naționale, deci un stat ortodox cu oarecare minorități confesionale.

În Statul acesta ortodox s'au discutat prea mult lucruri ce nu se pot discuta, lucruri cari privesc însuși creștea.

Am fost vinovați că am retăcut anumite momente, am tăcut pentru că noi am fost și ne-am considerat ca „simpli funcționari ecleziastici la discreția tuturor partidelor și persoanelor politice ce s'au perindat cu iuțea la guvernarea țării“¹⁾ și nu adevărați propagatori ai moralei evanghelice.

În constituția noastră a fost scris — fără gând de a-se parodia — cred — că biserica ortodoxă e cea dominantă și, așa credem noi cu toții, Statul nostru laic de până ieri „nu impune concepția religioasă, nu impune concepția ateistă, dar ar fi fost bucuros dacă cetățenii Săi s'ar declara necredincioși“²⁾.

Întrebarea ultimă e și deslegătoare situației. Biserica trebuie reșezată în vechea organizație canonică. Strigătul de alarmă din ultimul moment înapoi la canoane, ne arată scăderile cauzate de vreme, oameni răi și terenul muncii de mâne

1) Dl. Ștefan Meșeu în Revista „Societatea de Măine“ N-rele 22-24 1928 (1918 - 1928).

2) Dl. Prof. Nichifor Crainic „Tineretul și Creștinismul“ conf. ținută în 14 Febr. 1933.

care trebuie să fie pentru cucerirea credinței claselor culte și ridicarea nivelului credinței în clasele populare. Progres în întindere sus progres în calitate jos. Rolul bisericii noastre este de a da un sens înalt vieții sociale. Să dea un punct de sprijin sufletească claselor conducătoare rămase astăzi desmetice și desorientate; Să atenueze suferința și să calmeze năzuințele materialiste ale claselor populare³⁾“.

Reușind să facem acest lucru, atunci norii din înaltul cerului românesc, vor fi răvășiți de razele luminii ce nu se poate ascunde și biserica noastră va fi ce a fost în tot-deauna păstrătoarea și diriguitoră valorilor noastre morale și tăria celei mai mari și diriguitoră valorilor noastre morale și, tăria celei mai mari țări ortodoxe.

Pr. P. Boerlu.

Vremurile,

Unde-s Doamne vremurile
De viață creștinească,
Când treceau năcazurile
Cu răbdare — îngerească?

Unde-s Doamne vremurile
Cu rost bun și pace'n casă,
Când părinții și copiii
Se rugau frumos la masă?

Unde-s Doamne vremurile
Cu bisericile pline,
Când și țarina și pomii
Hăsplăteau cu mult mai bine?

Unde-s Doamne vremurile
Cu viață cumpătată
Și cu post și cu păstrare —
Și cu bună judecată?

Unde-s doamne vremurile
De cinstită'n surătoare,
Când era ținută nunta —
Ca o dulce — „Taină mare“...

Unde-s Doamne vremurile
Cu frumoasă omenie?

S'au dus Doamne, vremurile
Cu bătrânii în vecinicie!

G. B.

Cosmogonia biblică și teoriile științifice

(Continuare)

De: Pr. I. Firca

Ceeace trebuie accentuat însă, este că înlănțuirea aceasta de forme organice din ce în ce mai superioare, atestată de arhivele paleontologice ale litosferei, nu presupune în mod necesar și *filogenia*, adică descendența directă a acestor forme unele din altele, prin continuă adaptare la mediu, prin lupta pentru existență, sau cu un cuvânt prin așa zisa *selecțiune naturală*. Căci dacă dezvoltarea progresivă a vieții la suprafața pământului este un fapt pe deplin dovedit, *transformismul mecanic* nu este însă decât un mod de explicare al acestei evoluții, care din nefericire pentru susținătorii lui nu se bazează pe nimic pozitiv și precis și însăși puținele fapte pe cari le aduce în sprijin sunt foarte îndoelnice, așa încât pot fi interpretate tot așa de bine și în sens diametral opus.

Coroana creațiunii, *omul*, atât revelația cât și știința ni-l arată ca fiind cel din urmă apărut. În aceste câteva enunțări se cuprind concluziile cele mai importante ale științelor naturale în privința dezvoltării lumii, concluzii cari după cum s'a putut vedea sunt în perfectă concordanță unele, ori cel puțin analoage altele cu datele biblice.

Prin ceeace s'a verificat și aserțiunea făcută, că adevărurile enunțate de Moisi în Cartea Facerii au fost câștigate de știință și amplificate numai după multe veacuri, prin calcul, telescop, descoperiri geologice și concluzii ale biologiei. Iar în ce privește soarta duzinelor de teorii, formulate de savanți în cursul ultimelor sute de ani împotriva cosmogoniei biblice, ele s'au distrus nimicindu-se reciproc și nerămânându-le decât amintirea.

Acestea ar fi pe scurt — în întinderea acestui capitol — raporturile de superioritate ale cosmogoniei mozaice față de cosmogoniile popoarelor civilizate din antichitate, pe deoparte și raporturile de analogie dintre creațiunea biblică și facerea lumii după științele fizico-naturale pe de alta.

CAPITOL III.

INCEPUTUL.

1. Cel dintăiu verset al Genezei biblice. Sfânta Scriptură începe cu o expunere asupra începuturilor, spunând în Gen. I 1 că „La început a creat Dumnezeu cerul și pământul“.

³⁾ Dl. Mihail Manoilescu „lupta ortodoxiei împotriva materialismului“.

Aceste cuvinte, formează falnicul portal care întâmpină pe cel ce vrea să pătrundă în înțelesul Facerii biblice ¹⁾ pentru a găsi aci în puține și nemeșugite cuvinte deslegarea atâtor taine.

Ceeace se afirmă categoric în acest verset este faptul că cerul și pământul, sau cum se zice astăzi în termeni științifici *universul* întreg, înțelegându-se prin acesta, potrivit vederilor Scripturii tot ce există în realitate, afară de Dumnezeu ²⁾ — nu există dela sine și prin sine, ci a fost creat, adică adus din neființă la ființă de Dumnezeu. Este un prim adevăr pe care-l dobândim aci pe pragul intrării în sfânta Carte.

Iar un al doilea adevăr și ca o urmare a celui dintâiu se poate ușor desprinde din acesta însuși, căci dacă lumea sau cerul și pământul au fost create, ele nu sunt din eternitate, nu sunt veșnice, ci au o existență limitată. Așa cum ne-a învățat limpede Mântuitorul zicând: „*Cerul și pământul vor trece, dar cuvintele mele nu vor trece* ³⁾“ pentru sfârșitul lumii ori: „*Și acum mă preamănește, Părinte, cu mărirea pe care am avut-o la Tine mai înainte de a fi lumea* ⁴⁾“, pentru începutul ei.

2. Părerii în legătură cu originea lumii.

Cei ce nu au cunoscut lumina dumnezeieștilor descoperiri sau au voit să-și încerce ascuțișul minții lovindu-l de această problemă cardinală au putut formula următoarele trei răspunsuri — singurele posibile — la întrebarea asupra originii lumii:

a) Universul n'are început, ci e veșnic.

b) Universul e rezultat al întâmplării ori hazardului.

c) Universul e efect al acțiunii unei cauze primordiale, înțelepte, inteligente și puternice ⁵⁾.

(Urmează)

Domnul celor mândri le stă împotrivă, iar celor smeriți le dă har.

Sf. Scriptură.

1) Cf. F. v. Hummelauer: *Der biblische Schöpfungsbericht*, Ein exegetischer Versuch. Fr. i. Br. 1877 p. 22.

2) Cf. Iov. XXVIII 24, 2 Macab. VII 23; XIII 14; Mat. XXIV 21; XXV. 34; Luca XI 50; Ioan XVII 5; Apocal. XIII 8 etc.

3) Mat. XXIV 35.

4) Ioan XVII 5.

5) Cf. Eon A. C. Cosma: „*Biblia și Știința*“, Adjud 1929, pp. 22-23.

ȘTIRI

Pomenirea eroilor războiului sfânt. Dumineca trecută Biserica ortodoxă română s'a rugat pe întreg cuprinsul țării și peste tot unde este suflare de român pentru izbânda armatei noastre care luptă împotriva bolșevismului rusesc. În biserica noastră catedrală a predicat deosebit de impresionant p. Sofroniu Vlad, profesor de teologie, refugiat dela Oradea. Misionarismul sfinților apostoli Petru și Pavel, după predicator, reapare în lumina actualității creștine, unde încearcă să pătrundă dușmanii lui Hristos. Ei însă vor fi biruiți căci Biserica lui Hristos nu poate fi învinsă de porțile iadului. Nu mai puțin mișcătoare au fost rugăciunile și parastasul săvârșit după sf. liturgie pentru pomenirea eroilor români și aliați ai războiului sfânt împotriva dușmanului crucii și legii creștinești.

Comemorarea lui Ștefan cel Mare. La 2 Iulie s'au împlinit 437 ani dela moartea Voievodului Ștefan al Moldovei. Toată presa noastră a făcut pomenire de acest viteaz voevod care a fixat rolul istoric al Românilor: dig european împotriva barbariei.

Advenștii și legalitatea. În Bacău oraș moldovenesc împeștriat cu iudei s'au acuit și advenștii. Posibil să fie ceva legătură între ei... În ajunul recesământului general al Statului ei dădeau următoarea instrucțiune: „...fiecare să spună că e de *Credință Creștină Adventistă de Ziua a Șaptea*... așa vor răspunde și cei ce nu au adevărul de trecere la cult cum și cei cari nu sunt botezați încă“. Iată-i dar pe creștinii de Ziua a Șaptea — cari țin deci sâmbăta ca și evreii — cum respectă ei legile și rânduielile țării!?

Cincisute de iudeo-comuniști executați pentru trădare. Totdeauna iudeo-comuniștii au împins lumea la războaie și încurcături, totdeauna au provocat turburări pentru ca ei să poată pescui în voie. Dar acum se cam apropie scadența abuzurilor. Orice faptă sau încercare numai de turburare e sancționată pe loc. Așa, ja Iași mai zilele trecute, în timp ce armata română și germană trecea spre gară ca să scape Europa de bolșevici, din podurile unor case s'au tras focuri de armă spre armată. Pedepsa a venit îndată: 500 iudeo-comuniști au fost executați prin împușcare. De acum încolo se vor executa pentru fiecare soldat român sau german omorât de ei 50 iudeo-comuniști. Este timpul suprem ca măcar în ceasul al doisprezecelea agitatorii și trădătorii să fie sancționați când săvârșesc asemenea mârșăvenii.

Un preot și un agent sanitar trimiși în lagăr. Cercetând o comună din apropierea frontului dl General Ion Antonescu, Conducătorul Statului și

neafând în comună pe preot și pe agentul sanitar a ordonat ca aceia să fie internați într'un lagăr. Măsura e motivată cu aceea că în timp ce frații noștri soldații stau pe front și își espun viața, cei doi preotul și agentul sanitar — părăsesc comuna servind exemplul detestabil.

Preoții din țările baltice au „dispărut“. Că actualii conducători ai Rusiei sunt toți oameni certați cu Dumnezeu indică și faptul că în răstimpul unui an și ceva cât au stat sub stăpânire bolșevică țările baltice, au dispărut 583 preoți. Unde și cum au dispărut, e lesne de înțeles.

Rușii sunt sdrobiți. Luptele grele ce se dau împotriva bolșevicilor se soldează pe zi ce trece cu tot mai mari victorii pentru germani și români. La Bialystok, un oraș din Polonia vestică au fost făcuți prizonieri peste 160.000 Ruși și mult mai mulți uciși. În primele 10 zile de război au fost nimicite circa 5000 avioane sovietice.

Bolșevicii consecvenți. Un ziar din Capitală arată că în desperarea lor conducătorii bolșevici au deschis bisericile din Rusia în frunte cu mitropolia din Moscova. Acum poporul se poate din nou ruga... pentru victoria bolșevică sau pentruca Dumnezeu să pedepsească pe toți dușmanii și hulitorii Lui? În orice caz bolșevicii se arată consecvenți cu ideile lor, după care poporul este numai unealtă bună de folosit pentru capriciile și interesele conducătorilor.

PREFECTURA JUDEȚULUI SEVERIN
Serviciul administrativ

Nr. 174778 — 1941.

Aviz

Se aduce la cunoștința generală, că este strict interzis ori cărei persoane a ridica sau a se atinge de avioanele inamice doborâte, cari pot prezenta încă pericol prin efectul materialelor explozibile ce mai conțin.

Se vor anunța în asemenea cazuri Chesturile de Poliție sau Jandarmii, cari vor înștiința la rândul lor Comandantul sau Unitatea de Aviație cea mai apropiată pentru a proceda la ridicarea resturilor avioanelor căzute.

Lugoj, la 29 Iunie 1941.

Prefectul județului Severin,
Colonel ION A. UTZĂ

Redactor responsabil: NICOLAE CORNEAN, consilier eparhial

Licitațiune publică

În baza aprobării Venerabilului Consiliu Eparhial Nr. 3199 E din 21 Iunie 1941 se publică licitație asupra lucrărilor de terminare în exterior necesare la biserica ort. rom. din comuna Herendești, jud. Severin, pe ziua de **13 Iulie a. c. orele 6 p. m.** în localul școlii primare din Loc.

În caz de neprezentare licitația se amână cu 8 zile la aceeași oră și același local.

1. Devizul de spese și planul se poate vedea la oficiul parohial.

2. Concurenții vor înainta deodată cu ofertele închise și vadiul de 6% din prețul oferit în numerar.

3. La licitație se admit numai maștri cu autorizația recerută.

4) Participanților nu li-se acordă nici un fel de spese.

5. Consiliul parohial își rezervă dreptul de a da lucrările acelu maestru în care va avea mai multă încredere.

Herendești, la 30 Iunie 1941.

Preot Corneliu Suru
președinte.

Toma Jivan
secretar.

University Library Cluj
Librăria DIECEZANĂ din Caransebeș

și a îmbogățit depozitul de

obiecte și ornate bisericesti

Onoratele Oficii Parohiale sunt rugate a ne acorda toată încrederea, vizitând magazinul nostru.

Tiparul și editura Tipografiei Diecezane Caransebeș